

TER BESLISSING

Datum

2 juni 2026

Onze referentie

IENW/BSK-2026/91921

Opgesteld door

DG Milieu en Internationaal
Dir Gezonde Leefomgeving
Bestrijdingsmiddelen &
Chemische Stoffen

Beslistermijn

9 juni 2026

Bijlage(n)

1

Aan

Staatssecretaris

nota

Opnieuw indienen 'wijziging Wet
gewasbeschermingsmiddelen en biociden'?

Aanleiding

Uw ambtsvoorganger, de heer Thierry Aartsen (VVD), heeft aangekondigd dat de Tweede Kamer 'op een later moment' zal worden geïnformeerd of het oorspronkelijke voorstel tot wijziging van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden opnieuw zal worden ingediend.

Geadviseerd besluit

Ik stel u voor:

- het oorspronkelijke wetsvoorstel **niet** opnieuw in te dienen;
- de Tweede Kamer daarover met bijgevoegde brief te informeren, en
- in de brief ook te reageren op de motie Teunissen/Kostić.

Kernpunten

Indienen oorspronkelijke wetsvoorstel

- Toenmalig staatssecretaris Van Veldhoven heeft in 2021 bij de Tweede Kamer een voorstel tot wijziging van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden ingediend. Het voorstel ging over gewasbescherming buiten de landbouw en was dus niet mede door de minister van LNV ingediend.
- Het politiek belangrijkste onderdeel was het versterken van de bestaande bevoegdheid om regels te stellen aan het professioneel gebruik van gewasbeschermingsmiddelen buiten de landbouw (zie onder 'toelichting').
- Tijdens de plenaire behandeling nam de Kamer twee amendementen aan over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen binnen de landbouw. Nadat de Landsadvocaat, Wageningen UR en de Raad van State wezen op de forse risico's van één amendement, is het wetsvoorstel ingetrokken.
- Toenmalig staatssecretaris Jansen heeft aangekondigd het oorspronkelijke wetsvoorstel (zonder amendementen) opnieuw in te dienen. Uw ambtsvoorganger, de heer Thierry Aartsen (VVD), heeft aangekondigd de Tweede Kamer 'op een later moment' te informeren óf het oorspronkelijke voorstel opnieuw zal worden ingediend.
- Onder 'toelichting' van deze beslisnota worden de aanleiding en het proces van het wetsvoorstel geschetst, de argumenten tégen en vóór indiening van het oorspronkelijke wetsvoorstel en de gevolgen van niet-indienen van dat wetsvoorstel.

Motie Teunissen/Kostić

- De motie is om meerdere redenen niet uitvoerbaar.
- Onder 'toelichting' van deze beslisnota worden de overwegingen uiteengezet.

Krachtenveld

Het oorspronkelijke wetsvoorstel raakt alleen uw beleidsterrein en niet (mede) dat van de minister van LVVN. Afstemming heeft plaatsgevonden; ambtelijk LVVN is akkoord met het niet-indienen van het wetsvoorstel.

Het 'amendement Vestering' is in juli 2022 aangenomen met 87 zetels; volgens de huidige verhoudingen ongeveer 92 zetels. De 'motie Teunissen/Kostić' is in mei 2025 aangenomen met 88 zetels; volgens de huidige verhoudingen ongeveer 97 zetels.

Deze zetelaantallen geven mogelijk een vertekend beeld. De Kamer in oude samenstelling heeft namelijk het amendement en de motie aangenomen zonder voorafgaand debat over de mogelijkheden en consequenties.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Toelichting

In deze toelichting wordt achtereenvolgens ingegaan op:

- aanleiding en proces van het wetsvoorstel;
- argumenten tégen en vóór indiening van het oorspronkelijke wetsvoorstel, en
- gevolgen van niet-indienen van het wetsvoorstel.

Daarna wordt ingegaan op de uitvoerbaarheid van de motie Teunissen/Kostić.

Aanleiding en proces wetsvoorstel

Op 9 maart 2021 is de Tweede Kamer een wijziging van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden voorgesteld. Het oorspronkelijke wetsvoorstel bestond uit drie onderdelen:

- a. versterken bestaande bevoegdheid voor het verbod op professioneel gebruik van gewasbeschermingsmiddelen buiten de landbouw;
- b. creëren bevoegdheid voor regels aan het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in uiterwaarden en buitendijkse gebieden, en
- c. creëren bevoegdheid voor regels aan het particulier (niet-professioneel) gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.

Het voorstel ging alleen over het gebruik buiten de landbouw en was daarom niet mede door de minister van LVVN ingediend. Gewasbescherming binnen de landbouw behoort tot het beleidsterrein van de staatssecretaris van LVVN.

Tijdens de plenaire behandeling nam de Kamer twee amendementen aan over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen binnen de landbouw. Eén daarvan, het 'amendement Vestering' (juni 2022) verplichtte tot het opstellen van een Algemene Maatregel van Bestuur, met daarin een gebruiksreductie van 50% in 2025 en 95% in 2030 (percentages ten opzichte van 2021), voor relatief gevaarlijke gewasbeschermingsmiddelen.

Nadat de Landsadvocaat, Wageningen UR (maart 2023) en de Raad van State (juli 2023) wezen op forse juridische en landbouwkundige risico's van het amendement, en na debat over mogelijkheden om die risico's weg te nemen,

Datum

2 juni 2026

Onze referentie

IENW/BSK-2026/91921

Opgesteld door

DG Milieu en Internationaal
Dir Gezonde Leefomgeving
Bestrijdingsmiddelen &
Chemische Stoffen

Aan

staatssecretaris van
Infrastructuur en Waterstaat

Bijlage(n)

1

hebben toenmalig staatssecretaris Jansen en de minister van LNV het wetsvoorstel ingetrokken (december 2024).

Staatssecretaris Jansen heeft aangekondigd het *oorspronkelijke* wetsvoorstel (zonder amendementen) opnieuw in te dienen (april 2025). Staatssecretaris Aartsen heeft op een Kamervraag geantwoord (september 2025):

‘De demissionaire status van het kabinet vraagt op dit moment echter terughoudendheid met wetsvoorstellen. Daarnaast moet de noodzaak van indiening van het oorspronkelijke wetsvoorstel gezien worden in het licht van de jurisprudentie die zich na de indiening van dat voorstel ontwikkeld heeft. De Kamer wordt daarover op een later moment geïnformeerd.’

Datum

2 juni 2026

Onze referentie

IENW/BSK-2026/91921

Opgesteld door

DG Milieu en Internationaal
Dir Gezonde Leefomgeving
Bestrijdingsmiddelen &
Chemische Stoffen

Aan

staatssecretaris van
Infrastructuur en Waterstaat

Bijlage(n)

1

Indienen oorspronkelijke wetsvoorstel

Argumenten tegen indienen wetsvoorstel

1. Geen juridische noodzaak voor indienen oorspronkelijke wetsvoorstel:
 - Indiening van het wetsvoorstel was in 2021 nodig, omdat het Gerechtshof Den Haag het verbod, hierboven in onderdeel a genoemd, onverbindend had verklaard. Het betrof een verbod op het professioneel gebruik van gewasbeschermingsmiddelen buiten de landbouw. Ná indiening van het wetsvoorstel heeft de Hoge Raad uitgesproken dat het bestreden verbod wél degelijk berust op een toereikende wettelijke grondslag.
 - Sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet (januari 2024) bevat andere wetgeving al voldoende bevoegdheden en instrumenten om de waterkwaliteit en de volksgezondheid te beschermen, ook in uiterwaarden en buitendijkse gebieden.

Voor de bovengenoemde onderdelen a. en b. is het wetsvoorstel dus niet nodig.

2. Schaarre personele capaciteit

Indiening van het wetsvoorstel heeft geen of beperkt noodzaak of nut. Gelet op de schaars beschikbare juridische capaciteit binnen het ministerie moet indiening van het wetsvoorstel daarom worden ontraden.

Argumenten vóór indienen wetsvoorstel

1. De Kamer is meegedeeld dat bevoegdheid om het particulier gebruik van gewasbeschermingsmiddelen te reguleren, mogelijk kan worden gebruikt om ‘indien nodig een gedragsverandering met wettelijke voorschriften te ondersteunen’ (Kamerbrief 25 oktober 2019).

Onzeker is of ‘daadwerkelijk gebruik’ van die bevoegdheid kan worden gemaakt, omdat noodzaak, geschiktheid en evenredigheid van eventuele regels nu niet kunnen worden aangetoond.

Er is nu geen aanleiding voor wettelijke regels: aan een eerdere niet-wettelijke doelstelling van de Tweede Kamer is tijdig en ruimschoots voldaan. Die doelstelling bestond uit een halvering van de afzet van glyphosaathoudende gewasbeschermingsmiddelen voor particulier gebruik – (Kamerbrief 16 oktober 2020).

Voor onderdeel c. kan het wetsvoorstel nuttig zijn.

2. U voert de toezegging van voormalig staatssecretaris Jansen uit.

Gevolgen van niet-indienen van het oorspronkelijke wetsvoorstel

Het niet-indienen van het wetsvoorstel heeft geen directe gevolgen voor burgers, bedrijven, organisaties of overheden. Gevolgen zouden pas optreden nádat van de bevoegdheden gebruik is gemaakt.

Mogelijk zal een deel van de Tweede Kamer kritisch reageren vanwege zijn zorgen over elk gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, zowel binnen als buiten de landbouw.

Motie Teunissen/Kostić

Voorgesteld wordt om in de ontwerp-brief ook te reageren op de motie Teunissen/Kostić (27 mei 2025). De motie verzoekt om 'een verbod op het gebruik van DDAC in groene-aanslagreinigers mee te nemen in het nieuwe wetsvoorstel, om zo onder andere dieren zoals katten te beschermen'.

Hierboven is voorgesteld dat 'nieuwe wetsvoorstel' niet in te dienen.

Indien wél een wetsvoorstel zou worden ingediend, kan de motie niet worden meegenomen omdat die niet uitvoerbaar is. Redenen daarvoor zijn:

1. Niet de regering maar de Europese Commissie is bevoegd het gebruik van de werkzame stof DDAC (Didecyldimethylammoniumchloride) te verbieden.
2. Indien die bevoegdheid wél zou bestaan, hetgeen niet het geval is, dan kan een verbod niet voldoende worden gemotiveerd.

Wetgeving gaat namelijk uit van een getrapte regulering van biociden.

- Volgens de Europese Biocidenverordening besluit de *Europese Commissie* -na stemming door EU-lidstaten- of een werkzame stof mag worden gebruikt.
- Vervolgens is het *College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden* (Ctgb) bevoegd een biocide, met de werkzame stof als belangrijkste ingrediënt, toe te laten tot de Nederlandse markt.
- *Overheden* zijn bevoegd beperkingen te stellen aan het toegelaten gebruik van biociden, maar niet aan een werkzame stof of een specifieke biocide. Een dergelijke bevoegdheid is niet onbegrensd, want een beperking moet evenredig zijn, noodzakelijk en geschikt om een gesteld beleidsdoel te realiseren. Bovendien mag zij alleen worden gebruikt voor het doel waarvoor die bevoegdheid is toegekend.

Een deugdelijke motivering voor een verbod door een overheid is bovendien niet voorhanden:

- De noodzaak van een verbod lijkt niet overtuigend. Per jaar zijn er gemiddeld veertig meldingen over katten (ongeveer 0,001% van het aantal katten in Nederland) die door 'vergiftiging' verwondingen hebben opgelopen. Een onbekend deel van die veertig is veroorzaakt door het gebruik van DDAC-houdende groene-aanslagreinigers.
- Een verbod van de werkzame stof DDAC is niet geschikt. Een gebruiker kan eenvoudig overstappen op een alternatief product, met mogelijk vergelijkbare of schadelijker negatieve effecten voor mens, dier of het milieu.
- Een verbod kan 'schijnwetgeving' zijn. Toezicht op naleving van het gebruiksverbod is niet mogelijk, omdat de biocide op meerdere miljoenen locaties kan worden toegepast.

Het voorgaande neemt niet weg dat inderdaad (bij katten) dierenleed kan optreden door het gebruik van groene-aanslagreinigers. Het aanvullen van

Datum

2 juni 2026

Onze referentie

IENW/BSK-2026/91921

Opgesteld door

DG Milieu en Internationaal
Dir Gezonde Leefomgeving
Bestrijdingsmiddelen &
Chemische Stoffen

Aan

staatssecretaris van
Infrastructuur en Waterstaat

Bijlage(n)

1

informatie op de website Milieu Centraal is een geschikte methode om dierenleed door groene-aanslagreinigers te vermijden.

Bijlagen

Volgnr	Naam	Informatie
01. 02.	Beslisnota Ontwerpbrief	Nota met geadviseerd besluit en argumentatie Brief voor Tweede Kamer, met - een toelichting op uw besluit, en - een reactie op de motie Teunissen/Kostić

Datum
2 juni 2026

Onze referentie
IENW/BSK-2026/91921

Opgesteld door
DG Milieu en Internationaal
Dir Gezonde Leefomgeving
Bestrijdingsmiddelen &
Chemische Stoffen

Aan
staatssecretaris van
Infrastructuur en Waterstaat

Bijlage(n)
1